

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 20Csp/252/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8117222147
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 12. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marek Bujňák
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2019:8117222147.9

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov, sudcom JUDr. Marekom Bujňákom, v právnej veci žalobcov X. O. Z., J.. XX.X.XXXX, G. Y. XXX, XXX XX Y., X. Ľ. Z., J.. X.XX.XXXX, G. Y. XXX, XXX XX Y., obaja právne zastúpení JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom, ul. Sov. hrdinov 163/66, 089 01 Svidník, proti žalovanej Slovenská sporiteľňa, a.s., so sídlom Tomášikova 48, 832 37 Bratislava, IČO: 00 151 653, právne zastúpenej Advokátskou kanceláriou Mária Grochová a partneri s.r.o., so sídlom Bočná 10, 040 01 Košice - mestská časť Staré Mesto, IČO: 36 863 017, o vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 1.019,16 eura a určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky, takto

rozhodol:

I. Žalobu zamieťa.

II. Žiadna zo strán nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Žalobou podanou na tunajšom súde dňa 12.10.2017 sa žalobcovia domáhali vydania bezdôvodného obohatenia vo výške 1.019,16 eura a určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky, a to Spracovateľský poplatok vo výške 122, 78 eura. Žalobu odôvodnili tým, že na základe zmluvy o splátkovom úvere zo dňa 1.4.2010, č. 0505336706 (ďalej aj ako „Zmluva“) im žalovaná poskytla spotrebný úver vo výške 5 000,- eur, s mesačnou splátkou vo výške 64,07 eura do 30.4.2010, a od 20.5.2010 vo výške 82,95 eura, ročnou úrokovou sadzbou 14,90%, RPMN 17,72%, priemernou RPMN 19,11 %, konečnou splatnosťou úveru 20.3.2020 a celkovými nákladmi spojenými s úverom vo výške 5 057,09 eura. Žalovanej doposiaľ na predmetný úver zaplatili sumu 5 896,38 eura. Vzhľadom na skutočnosť, že sa jedná o spotrebiteľský úver, zmluva o úvere musí obsahovať náležitosti podľa § 4 ods. 2 zák. č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, platného a účinného v čase uzatvorenia úverovej zmluvy (ďalej len ako „ZoSÚ“) a to okrem iných celkovú výšku a menu poskytnutého spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie (§ 4 ods. 2 písm. e/ ZoSÚ); výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov (§ 4 ods. 2 písm. i/ ZoSÚ). Podľa § 4 ods. 3/ ZoSÚ sa poskytnutý úver považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa odseku 2 písm. a), b), d) až j), k) a l). Zmluva obsahuje nesprávny údaj o celkovej výške spotrebiteľského úveru, ktorý je v zmluve uvedený vo výške 5.000,- eur. Žalobcom však žalovaná v skutočnosti poskytla úver vo výške 4.877,22 eura. Takéto zavádzanie spotrebiteľa, v tak závažnom údaji akým je výška spotrebiteľského úveru má rovnaké dôsledky ako jeho neuvedenie. Zmluva tiež neobsahuje náležitosť podľa § 4 ods. 2 písm. i/ ZoSÚ. Z uvedených dôvodov je predmetný úver podľa § 4 ods. 3 ZoSÚ, bezúročný a bez poplatkov. Bezdôvodné obohatenie žaluje vo výške rozdielu medzi vykonanými platbami tj. 5.896,38 eura a výškou poskytnutého úveru 4.877,22 eura, teda vo výške 1.019,16 eura. O tom, že sa žalovaná na ich úkor bezdôvodne obohatila, sa dozvedeli od združenia na ochranu občana spotrebiteľa dňa 24.3.2016, kedy boli informovaní o tom, že predmetná zmluva nemá náležitosti predpísané zákonom a obsahuje neprijateľnú zmluvnú podmienku. Vo vzťahu k objektívnej premlčacej dobe žalobcovia uviedli,

že súdy opakovane posúdili konanie dodávateľov, ktorí porušujú spotrebiteľské právo, ako úmyselné konanie, vedúce k ich bezdôvodnému obohateniu na úkor spotrebiteľov, čo má za následok desaťročnú objektívnu premlčaciu dobu. Poukázali na rozsudok Krajského súdu Prešov zo dňa 19.3.2015, sp. zn. 21Co/72/2014. Žalobcovia ďalej uviedli, že v bode 1. časti I. zmluvy je uvedený spracovateľský poplatok vo výške 122,78 eura. Žalovaná im neposkytla reálne plnenie za takýto poplatok. Ako súčasť formulára zmluvy nebol individuálne dojednaný a absenciou, zodpovedajúceho protiplnenia, spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, a preto predstavuje podľa § 53 ods. 1 OZ neprijateľnú podmienku. Zo zmluvy nie je možné zistiť, o aké plnenie a akého účelu ide. Podľa bodu 70. rozsudku SD EÚ, sp. zn. C-143/13, z 26.2.2015, zmluvné podmienky musia byť v každom prípade posúdené z hľadiska ich prípadnej nekalej povahy, ak by sa malo konštatovať, že nie sú formulované jasne a zrozumiteľne. Úver je odplatným právnym úkonom. Odplatu pri úvere, predstavujú za hlavný predmet plnenia úroky, so synonymami cena úveru, odplata za úver. Je potom otázne, čo je v predmetnej veci cenou úveru, keď zaň má spotrebiteľ platiť úrok za poskytnutie úveru, aj spracovateľský poplatok. Veď aj úrok je forma poplatku za poskytnutie úveru. Ak úrok predstavuje formu odplaty, platby za poskytnutie istiny úveru, čo predstavuje dodatočná platba vo forme spracovateľského poplatku. Aký je účel delenia platby za poskytnutie úveru na úrok a poplatok. Ide o nekalú obchodnú praktiku. ako opticky znížiť percentuálne ročné vyjadrenie ceny úveru. Nakoľko je vyjadrenie ceny úveru, v časti spracovateľského poplatku neurčité a nezrozumiteľné, podlieha súdnej kontrole neprijateľnosti a je neprijateľné. Zrozumiteľná je len odplata za poskytnutie úveru, vyjadrená ročným úrokom. Poukázali na rozsudok Krajského súdu Prešov zo dňa 21.11.2012, sp. zn. 18Co/109/2011.

2. Žalovaná vo vyjadrení k podanej žalobe uviedla, že so žalobou jej boli doručené viaceré nečitateľné prílohy. Ich obsah je s výnimkou nepočítaných strán nezistiteľný. Navrhla, aby súd vyzval žalobcov na doplnenie žaloby, odmietol žalobu, alebo aby súd doručil všetky prílohy k žalobe. Ďalej namietala, že žalobcovia nespĺnili povinnosť tvrdenia k základnému predpokladu práva z bezdôvodného obohatenia, t. j. k uskutočneniu plnenia (plnení) v prospech žalovanej. Nestačí im totiž tvrdiť, že zaplatili celkovú sumu 5.896,38 eura, keď je z ich podania zjavné, že bola realizovaná viacerými platbami, a nie naraz. Keďže sa jednalo o splátkový úver, majú presne určiť vo vzťahu ku každej platbe, ktorej vrátenia sa dožadujú, kto, kedy a koľko zaplatil a akým spôsobom (napr. v prospech akého bankového účtu). Len voči takému kvalifikovanému tvrdeniu žalobcov môže následne v postavení žalovanej rozvinúť náležitú procesnú obranu, napr. preveriť, či skutočne išlo o platby na spochybný úver, či išlo o platby žalobcov alebo inej osoby, či nešlo o platby zodpovednostného charakteru, napr. z dôvodu omeškania žalobcov, a podobne. Žiadne také tvrdenie však zo strany žalobcov neboli produkované, čo je rozhodne potrebné posúdiť na ťarchu unesenia ich bremena tvrdenia. Procesnú neprípustnosť namietala aj vo vzťahu k druhému žalobnému návrhu, ktorým sa žalobcovia domáhajú určenia zmluvnej podmienky - o povinnosti uhradiť tzv spracovateľský poplatok pri uzatvorení zmluvy o splátkovom úvere - za neprijateľnú. Súd sa vo výrokovej časti svojho rozhodnutia môže zaoberať neprijateľnosťou zmluvnej podmienky, iba ak je predmetom sporu nárok vyplývajúci priamo z takejto zmluvnej podmienky. Posudzovaná zmluvná podmienka musí byť v priamej spojitosti s uplatňovaným nárokom. Žalobcovia sa však vydania plnenia z bezdôvodného obohatenia domáhajú titulom údajnej bezúročnosti a bezpoplatkovosti zmluvy o splátkovom úvere ako celku a neuvádzajú jediný relevantný dôvod, ktorý by za týchto okolností odôvodňoval zahrnutie prieskumu vyššie uvedenej zmluvnej podmienky do predmetu sporu. S uplatneným nárokom nemá táto zmluvná podmienka úplne zjavne žiaden vecný vzťah a žiaden ani žiaden neuvádzajú (netvrdia, že údajná bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru je dôsledkom údajnej neprijateľnosti zmluvnej podmienky).

3. Okresný súd Prešov rozsudkom zo dňa 5. septembra 2018, sp. zn. 20Csp/252/2017 určil, že zmluvná podmienka - Spracovateľský poplatok: 122,78 eura, uhradený pri uzatvorení Úverovej zmluvy, uvedená v bode 1, časti I. Zmluvy o splátkovom úvere, č. 0505336706 zo dňa 1.4.2010, uzatvorenej medzi stranami konania, je neprijateľná. V prevyšujúcej časti žalobu zamietol. O trovách rozhodol tak, že žiadna zo strán nemá právo na náhradu trov konania.

4. Voči predmetnému rozhodnutiu podali v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobcovia namietajúc nesprávne skutkové zistenia a nesprávne právne posúdenie veci. Žalobcovia namietali tú skutočnosť, že súd prvej inštancie najskôr posudzoval námietku premlčania, pričom v dôsledku aplikácie 3 ročnej objektívnej lehoty dospel k záveru, že platby uskutočnené žalobcami žalovanej pred 12.10.2014 sú premlčané, čím vlastne potvrdil nárok žalobcov na vydanie bezdôvodného obohatenia, pričom následne dospel k záveru, že k bezdôvodnému obohateniu ani nedošlo, nakoľko zmluva obsahovala všetky

náležitosti v zmysle zákona č. 129/2010 Z.z.. Namietali zmätočnosť rozhodnutia, nakoľko súd úverovú zmluvu rozdelil na dva nároky, pričom jeden zamietol z dôvodu premlčania a druhý z dôvodu, že nedošlo k bezdôvodnému obohateniu. Za bizarnú úvahu súdu označili žalobcovia aj konštatovanie súdu o spracovateľskom poplatku, keď jednak uvedený poplatok vyhlásil súd za neprijateľný, avšak zároveň konštatoval, že žalobcom bol poskytnutý úver vo výške 5000,- eur, keďže suma 122,78 eur bola zrazená z takto poskytnutého úveru na základe žiadosti žalobcov, a preto žalovaná si uvedenú sumu ponechala právom. Žalobcovia mali za to, že v predmetnom prípade je nevyhnutné aplikovať 10 ročnú objektívnu premlčaciu dobu, pretože dodávateľ konal s úmyslom získať na úkor spotrebiteľa bezdôvodné obohatenie vo forme úrokov a poplatkov. Žalobcovia poukázali na skutočnosť, že zákon ukladá dodávateľovi, čo má zmluva o úvere obsahovať aby transparentne informovala spotrebiteľa k čomu sa zaväzuje. Mali za to, že dodávateľ, ak neuvedie zákonom predpísané náležitosti, tak koná s úmyslom získať nezákonnú odplatu. S aplikáciou 10 ročnej premlčacej doby žalobcovia poukázali na rozhodnutia Krajského súdu v Prešove sp.zn. 1Co/14/2017, 2Co/193/2016, 3Co/85/2017, 4Co/17/2106, 5Co/278/2016, 6Co/278/2015, 7Co/84/2011, 8Co/44/2017 a iné. Žalobcovia zároveň poukázali aj na Komentár k Občianskeho zákonníku I., C.H.Beck, 2015,s.639: „V prípade otázky náhrady škody ako sekundárneho nároku za porušenie práva bude podmienka zavinenia a protiprávneho konania dodávateľa splnená vždy už v okamihu, keď súd kvalifikuje zmluvnú podmienku ako neprijateľnú, čo plynie zo zákonného zákazu používania neprijateľných zmluvných podmienok a prezumpcie zavinenia, keďže dodávateľ má vždy minimálne nepriamy úmysel pri prijímaní plnení z akejkoľvek, a teda aj neprijateľnej zmluvnej podmienky. Navyše zákonné požiadavky odbornej starostlivosti a konania v súlade s dobrými mravmi dodávateľa ako profesionála, ktorý musí vo sfére svojho konania sústrediť aj zreteľ na ochranu práv slabšej zmluvnej strany, spojená so zákazom používať neprijateľné zmluvné podmienky vylučujú zavinenie vo forme nedbanlivosti“. Čo sa týka skutočnosti, že súd prvej inštancie poukázal na rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 3Cdo/146/2017, 3Cdo/56/2018 a 4Cdo/211/2017, žalobcovia uviedli, že tieto sa týkajú výkladu smernice Európskeho parlamentu a Rady ES 48/2008, teda zmlúv uzatvorených podľa zákona č. 129/2010 Z.z., pričom sporná zmluva bola uzatvorená podľa zákona č. 258/2001 Z.z.. Na základe uvedeného žalobcovia žiadali napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a rozhodnutie.

5. V zákonom stanovenej lehote podala voči rozhodnutiu súdu prvej inštancie odvolanie aj žalovaná namietajúc neprávny procesný postup zo strany súdu, ktorým došlo k porušeniu práva na spravodlivý súdny proces, taktiež namietala aj inú vadu, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci a nesprávne právne posúdenie veci. Žalovaná nesúhlasila so spôsobom akým sa súd vysporiadal s námietkou procesnej neprípustnosti konkrétneho žalobného návrhu na určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienok, teda namietal skutočnosť ako sa súd vysporiadal s druhom žaloby podľa § 137 CSP. Poukázal na skutočnosť, že predmetná žaloba o určenie neplatnosti konkrétneho zmluvného ustanovenia nevyplýva zo žiadneho zákonného ustanovenia podľa § 137 písm. d), a teda ju mal súd zamietnuť. Žalovaná mala za to, že určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky je možné len za predpokladu, ak je to nevyhnutné na ochranu individuálnych spotrebiteľských práv, resp. ak sa žalobou dodávateľ domáha od spotrebiteľa plnení na základe neplatných neprimeraných zmluvných podmienok. V predmetnom spore však žalobu podával samotný spotrebiteľ, teda nebolo možné spornú podmienku vyhlásiť za neprijateľnú. Žalovaná namietala, že súd prvej inštancie sa s uvedenou námietkou v napadnutom rozhodnutí nevysporiadal. Žalovaná taktiež nesúhlasila s dôvodmi, pre ktoré súd prvej inštancie vyhlásil zmluvnú podmienku za neprijateľnú a to z dôvodu, že medzi zmluvnými stranami bola uzatvorená zmluva o úvere, ktorá je absolútnym obchodom doplneným osobitnými pravidlami spotrebiteľského práva, teda v zmysle § 499 Obchodného zákonníka mala žalovaná právo na dojednanie odplaty za poskytnutie peňažných prostriedkov. Žalovaná taktiež mala za to, že súd nemôže skúmať neplatnosť zmluvnej podmienky týkajúcej sa odmeny dodávateľa za poskytnutie úveru, pričom poukázala na článok 1 ods. 2 Smernice Rady 93/13/EHS z 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvných, v zmysle ktorých zmluvné podmienky, ktoré odrážajú závažné zákonné ustanovenia nepodliehajú ustanoveniam tejto smernice, teda nakoľko sa zákonná úprava premietla do zmluvnej úpravy, táto je vylúčená z prieskumu a nespĺňa atribúty neprijateľnej zmluvnej podmienky. Rovnako má žalovaná za to, že ani podľa § 53 ods. 1, druhej vety Občianskeho zákonníka, nemožno uvedenú zmluvnú podmienku preskúmať. V súlade s uvedeným žalovaná navrhla, aby odvolací súd zmenil napadnutý rozsudok tak, že návrh na určenie zmluvnej podmienky za neprijateľnú zamietne a prizná žalovanej nárok na náhradu trov konania.

6. Krajský súd v Prešove rozsudkom zo dňa 4. apríla 2019, č.k. 3Co/177/2018 - 142 potvrdil rozsudok vo výroku I. o určení neprijateľnej zmluvnej podmienky a zrušil rozsudok vo výroku II. a III. a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Vo svojom rozhodnutí uviedol, že závery prijaté prvoinštančným súdom uvedené v odôvodnení rozhodnutia si navzájom protirečia, a preto rozhodnutie nenapĺňa požiadavku dostatočnej zrozumiteľnosti a presvedčivosti. S poukazom na uvedené odvolací súd považoval napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie za zmätočné, vnútorne rozporné a nespôsobilé preskúmania odvolacím súdom, odnímajúce stranám sporu právo na spravodlivý proces, a preto odvolací súd s poukazom na vyššie uvedené, rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku II a III podľa § 389 ods. 1 písm. b/ CSP zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Úlohou súdu prvej inštancie bude vec znova prejednať, pričom sa bude musieť vysporiadať s vyššie uvedeným rozhodnutím SD EÚ C377/14 zo dňa 21.4.2016 a v súvislosti s uvedeným aj so skutočnosťou, či zmluva o úvere obsahuje všetky náležitosti uvedené v ustanovení § 4 ods. 2 zákona č. 258/2001 Z.z. ako aj jednoznačne uzavrieť, či žalobcom vzniklo právo na bezdôvodné obohatenia a ak dospeje k záveru, že títo majú právo na vydanie bezdôvodného obohatenia, až následne sa môže zaoberať námietkou premlčania. Zároveň však súd prvej inštancie bude povinný formulovať odôvodnenie rozhodnutia spôsobom, ktorý zodpovedá základným pravidlám logického, jasného vyjadrovania a musí spĺňať základné gramatické, lexikálne a štylistické hľadiská

7. Súd vykonal dokazovanie výsluchom žalobcu v 1. rade a listinnými dôkazmi a zistil tento skutkový stav:

8. Strany konania uzatvorili dňa 1.4.2010 zmluvu o splátkovom úvere č. 0505336706, na základe ktorej žalovaná poskytla žalobcom spotrebný úver vo výške 5.000,- eur, s mesačnou splátkou vo výške 64,07 eura do 30.4.2010, a od 20.5.2010 vo výške 82,95 eura, ročnou úrokovou sadzbou 14,90%, RPMN 17,72%, priemernou RPMN 19,11 %, konečnou splatnosťou úveru 20.3.2020 a celkovými nákladmi spojenými s úverom vo výške 5.057,09 eura. V bode 1. časti I. zmluvy je uvedený spracovateľský poplatok vo výške 122,78 eura.

9. Podľa prehlásenia Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS zo dňa 28.8.2017, dňa 24.3.2016 žalobcovia predložili združeniu zmluvu o splátkovom úvere č. 0505336706 zo dňa 1.4.2010, po posúdení ktorej ich informovali, že podľa ich názoru je zmluvou bezúročnou a bez poplatkovou a taktiež obsahuje neprijateľné zmluvné podmienky. Vzhľadom na to, že ako spotrebiteľia uhradili vyššiu sumu ako im bola poskytnutá informovali ich, že ak im veriteľ poskytol úver vo výške 4.877,22 eura (keďže si započítal spracovateľský poplatok vo výške 122,78 eura) a uhradili 5.896,38 eura, došlo k bezdôvodnému obohateniu na strane veriteľa Slovenskej sporiteľni, a. s, o sumu 1.019,16 eura a že majú právo sa súdnou cestou domáhať vydania tejto sumy ako bezdôvodného obohatenia.

10. Podľa predloženého výpisu z účtu žalobcov im bola dňa 1.4.2010 vyplatená suma 4.877,22 eura. Zároveň bol uhradený spracovateľský poplatok vo výške 122,78 eura.

11. Podľa predloženej žiadosti o poskytnutie úveru žalobcovia požiadali o spotrebný úver na čokoľvek vo výške 5.000,- eur. Zároveň požiadali, aby sa spracovateľský poplatok vyplatil z prostriedkov úveru.

12. Žalobca v 1. rade pri svojom výsluchu uviedol, že v roku 2010 požiadal žalovanú o pôžičku vo výške 5000 eur. Túto splácal v mesačných splátkach po 80 alebo 85 eur. Keďže nemal stály príjem, tak sa dostal do omeškania, ale keď si našiel zamestnanie, tak to doplatil. Po šiestich rokoch sa bol informovať, koľko vyplatil a koľko mu ešte zostáva vyplatiť. Títo mu povedali, že zostáva vyplatiť 4200 eur. Zdalo sa mu to veľa a tak kontaktoval združenie, kde mu povedali, aby doniesol zmluvu a výpisy z účtov. Výpisy z účtom mu nechceli dať a preto musel ísť do Sabinova na pobočku, kde mu tieto výpisy dali. Odniesol združeniu ich a dal plnomocenstvo. Potom mu prišiel domov doklad, že sa Slovenská sporiteľňa na jeho úkor obohatila o 1019 eur. To sa udialo v marci 2016. ďalej uviedol, že keď nemal peniaze, tak požiadal syna, aby za neho mesačnú splátku vyplatil a keď dostal výplatu tak to vrátil. Ďalej uviedol, že je laik a si myslel, že keď už zaplatil viac ako 5000 eur, že má túto pôžičku splatenú. pôžičku bral v núdzi, keď nemal finančné prostriedky. Združenie mu ku zmluve povedalo, že zmluva je nevýhodná, nemá ďalej platiť a reagovať na výzvy, že súd rozhodne.

13. Zistený skutkový stav súd takto právne posúdil:

14. Podľa § 2 písm. a) ZoSÚ, spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona rozumie dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme odloženej platby, pôžičky, úveru alebo v inej právnej forme.

15. Podľa § 4 ods.1 ZoSÚ, zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu, inak je neplatná, pričom spotrebiteľ dostane jedno vyhotovenie zmluvy o spotrebiteľskom úvere.

16. Podľa § 4 ods. 2 písm. e), i) ZoSÚ, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí⁶⁾ musí obsahovať: celkovú výšku a menu poskytnutého spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie, výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov.

17. Podľa § 4 ods. 3 ZoSÚ, pri nesplnení podmienok podľa odseku 2 je zmluva o spotrebiteľskom úvere platná, ak bol spotrebiteľovi na jej základe

a) poskytnutý spotrebiteľský úver a spotrebiteľ ho začal čerpať alebo

b) dodaný tovar, alebo poskytnutá služba.

Ak však zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa odseku 2 písm. a), b), d) až j), k) a l), poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov.

18. Podľa § 52 ods. 1 - 4 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

19. Podľa § 53 ods. 1 - 3 Občianskeho zákonníka, Spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

20. Podľa § 451 ods. 1 Občianskeho zákonníka kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať.

21. Podľa § 451 ods. 2 Občianskeho zákonníka, bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

22. Podľa § 456 Občianskeho zákonníka, predmet bezdôvodného obohatenia sa musí vydať tomu, na úkor koho sa získal. Ak toho, na úkor koho sa získal, nemožno zistiť, musí sa vydať štátu.

23. Podľa § 100 ods.1, 2, 3 Občianskeho zákonníka, právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihladne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať. Premlčujú sa všetky majetkové práva s výnimkou vlastníckeho práva. Tým nie je dotknuté ustanovenie § 105. Záložné práva sa nepremlčujú skôr, než zabezpečená pohľadávka. Nepremlčujú sa takisto práva z vkladov na vkladných knižkách alebo na iných formách vkladov a bežných účtoch, pokiaľ vkladový vzťah trvá.

24. Podľa § 107 ods. 1,2 Občianskeho zákonníka, právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil. Najneskôr sa právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia premlčí za tri roky, a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, za desať rokov odo dňa, keď k nemu došlo.

25. Po zrušení rozsudku predmetom konania zostalo rozhodnúť o bezdôvodnom obohatení vo výške 1.019,16 eura.

26. Súd sa v zmysle pokynu odvolacím súdom v prvom rade zaoberal, či na strane žalovanej došlo k vzniku bezdôvodného obohatenia. Žalobcovia svoj nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia odvodzovali od chýbajúcich náležitostí podľa ZoSÚ, a to celkovej výšky a meny poskytnutého spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie a výšky, počtu a termínov splátok istiny, úrokov a iných poplatkov.

27. Pokiaľ ide o napadanú náležitosť a to výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov tak podľa názoru súdu žiadnym spôsobom výkladu ust. § 4 ods. 2 písm. i) ZoSÚ nemožno dospieť k záveru o nutnosti rozčlenenia splátky, ktorá bola dohodnutá v zmluve, ako celková splátka zahŕňajúca istinu, úrok, prípadne poplatky, že by mala byť v zmluve v rámci danej náležitosti zmluvy rozčlenená na jednotlivé jej zložky. Ak by zákonodarca mal túto snahu, nepochybne by sporné ustanovenie naformuloval tak, aby bolo z neho zjavné, že v zmluve musí byť osobitne uvedená splátka istiny, osobitne splátka úrokov a osobitne splátka poplatkov. V tejto súvislosti súd poukazuje aj na to, že uvedené ustanovenie je totožné s ustanovením § 9 ods. 2 písm. l) súčasného zákona o spotrebiteľských úveroch č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom do 30.4.2018, ktorého výklad už podal Najvyšší súd SR v rozhodnutiach sp. zn. 3 Cdo/146/2017, sp. zn. 3Cdo 56/2018 a sp. zn. 4Cdo/211/2017, kde súd rovnako dospel k záveru, že nemožno od dodávateľov žiadať, aby v zmluvách uvádzali presný rozpis splátok na jednotlivé časti. Súd má preto za to, že je naplnením zákona ak žalovaná v zmluve uviedla iba výšku splátky bez jej rozčlenia na istinu, úroky a poplatky.

28. Pokiaľ ide o žalobcami namietanú náležitosť a to celkovú výšku a menu poskytnutého spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie, tak podľa názoru súdu predmetná náležitosť sa v zmluve nachádza v správnej výške. Žalobcom bol poskytnutý úver vo výške 5.000,- eur. Títo v žiadosti o poskytnutie úveru mali možnosť si zvoliť spôsob úhrady spracovateľského poplatku a to buď z prostriedkov úveru alebo z prostriedkov klienta. Títo si zvolili spôsob úhrady z prostriedkov úveru, pričom v konaní túto skutočnosť nepopreli. Žalobcovia teda mali k dispozícii celú výšku úveru, s touto mohli disponovať a sami si zvolili spôsob úhrady spracovateľského poplatku. Nemožno preto súhlasiť so žalobcami, že zo strany žalovanej išlo o zavádzanie spotrebiteľa, keď im bol poskytnutá suma 4.877,22 eura. V zmluve sa teda nachádza správna celková výška úveru.

29. Ak odvolací súd poukazuje na bod 91 rozhodnutia Súdneho dvora EÚ C 377/2014 tak súd je toho názoru, že žalobcovia mali k dispozícii celú sumu 5.000,- eur. Zo žiadosti o poskytnutie úveru nepochybne vyplýva, že žalobcovia mali možnosť zvoliť si, akým spôsobom uhradia spracovateľský poplatok. Títo si zvolili možnosť uhradiť poplatok z prostriedkov úveru. O situáciu, akú predpokladá bod 91 rozhodnutia by išlo vtedy, ak by žalobcovia nemali možnosť voľby a automaticky by im bol spracovateľský poplatok započítaný, čo sa nestalo.

30. Iný dôvod bezúročnosti a bezpoplatkovosti žalobcovia neuviedli a ani súd pri ex offo kontrole nezistil chýbajúce náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Preto nárok na bezdôvodné obohatenie pokiaľ ide o bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru pokladal súd za nedôvodný.

31. Okresný súd Prešov rozsudkom zo dňa 5. septembra 2018, sp. zn. 20Csp/252/2017 určil, že zmluvná podmienka - Spracovateľský poplatok: 122,78 eura, uhradený pri uzatvorení Úverovej zmluvy, uvedená v bode 1, časti I. Zmluvy o splátkovom úvere, č. 0505336706 zo dňa 1.4.2010, uzatvorenej medzi stranami konania, je neprijateľná. Výrok nadobudol právoplatnosť dňa 01.05.2019. Neprijateľné zmluvné podmienky sú absolútne neplatné, a preto majú žalobcovia právo požadovať plnenie z takejto podmienky, keďže to zakladá bezdôvodné obohatenie (§ 451 ods. 2 Občianskeho zákonníka; „z neplatného právneho úkonu“). Žalovaná sa teda na úkor žalobcov bezdôvodne obohatila o sumu 122,78 eura.

32. Súd sa následne zaoberal vznesenou námietkou premlčania. Občiansky zákonník rozlišuje všeobecnú premlčaciu dobu a osobitné premlčacie doby. Všeobecná premlčacia doba má subsidiárny charakter a použije sa tam, kde pre konkrétne právo nie je Občianskym zákonníkom alebo iným predpisom ustanovená osobitná premlčacia doba. Pri premlčaní práva na vydanie plnenia z

bezdôvodného obohatenia je ustanovená kombinovaná premlčacia doba, a to subjektívna a objektívna. Subjektívna dvojročná premlčacia doba začína plynúť od okamihu, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil. Objektívna premlčacia doba začína plynúť od okamihu, keď k bezdôvodnému obohateniu skutočne (fakticky) došlo, a to bez ohľadu na to, či oprávnený o ňom vedel alebo nie. Z vykonaného dokazovania a to z výsluchu žalobcu v 1. rade a prehlásenia združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS súd zistil, že žalobcovia sa o vzniku bezdôvodného obohatenia dozvedeli až v mesiaci marec 2016, kedy žalobcovia predložili združeniu zmluvu o splátkovom úvere a po posúdení ktorej ich informovali a neprijateľnosti zmluvnej podmienky a že došlo k bezdôvodnému obohateniu na strane žalovanej. Pre začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby sa vyžaduje skutočná, preukázateľná vedomosť o vzniku bezdôvodného obohatenia, čo v danom prípade nastalo v mesiaci marec 2016. Ak žalovaná nepreukázala, že sa žalobcovia dozvedeli o bezdôvodnom obohatení skôr, súd vychádzal z predloženého prehlásenia združenia na ochranu občana HOOS. Žaloba bola podaná na súd dňa 12.10.2017, t.j. v 2 ročnej subjektívnej premlčacej dobe.

33. Pokiaľ ide o objektívnu premlčaciu dobu tak súd zastáva názor, že v danom prípade je 3 - ročná objektívna premlčacia doba. V konaní nebol zo strany žalobcov preukázaný úmysel žalovanej bezdôvodne sa obohatiť. Pri úmyselnom bezdôvodnom obohatení sa, musí byť nespochybniteľným spôsobom preukázaný úmysel, a to či už priamy alebo nepriamy smerovaný k bezdôvodnému obohacovaniu sa, a musí existovať v čase získania bezdôvodného obohatenia. Súd je toho názoru, že v čase uzavretia zmluvy nemohla žalovaná predpokladať, že po 8 rokoch bude spracovateľský poplatkov vyhlásený za neprijateľnú zmluvnú podmienku. Ak teda žalobcovia nepredložili žiadne rozhodnutie z obdobia, kedy bola Zmluva uzavretá (súd o takom rozhodnutí ani nemá vedomosť), a ktorým bolo žalovanej vytkaná neprijateľnosť spracovateľského poplatku, prípadné obdobného poplatku, nemožno bez ďalšieho hovoriť o úmyselnom konaní žalovanej. K úhrade spracovateľského poplatku došlo dňa 1.4.2010, žalobu podali žalobcovia dňa 12.10.2017, a preto je nárok premlčaný uplynutím 3 ročnej objektívnej premlčacej doby.

34. O trovách konania súd rozhodol v zmysle § 255 ods.2 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok, podľa ktorého ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo. Žalobcovia boli úspešní v časti určenia neprijateľnej zmluvnej podmienky a neúspešní v časti vydania bezdôvodného obohatenia. Vzhľadom na čiastočný úspech a neúspech strán súd rozhodol, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia písomne na Krajský súd v Prešove cestou tunajšieho súdu.

Z odvolania musí byť zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a musí byť podpísané. Odvolanie musí ďalej obsahovať, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov tak, aby jeden zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, pri ktorom vznikla poplatková povinnosť zaplatiť súdne poplatky, trovy trestného konania, pokuty, svedočné, znalečné a iné náklady súdneho konania, vedie sa výkon rozhodnutia z úradnej moci (zákon č. 65/2001 Z.z. o správe a vymáhaní súdnych pohľadávok v znení neskorších predpisov).